

[Bertel Dahlgaard.]

at tale om 1926. Ja, havde vi Tid til det, kunde vi i og for sig godt det. Jeg kunde minde om, hvad det ulykkelige Skisma førte til dengang. (*Bomholt*: Tænk over det!). Det var Spørgsmaalet om Kronepolitikens Krise og Krak og de sociale Ulykker, som fulgte dermed, som vi advarede Datidens socialdemokratiske Regering mod, og jeg tror, Tiden, der kom, gav os Ret. Jeg skal ikke drøfte Socialpolitik eller social Aand med det ærede Medlem. Det ærede Medlem har i hvert Fald ikke gennemført noget socialt her i Landet, som jeg ikke har været med til.

Men i øvrigt er det slet ikke min Hensigt at gengælde det ærede Medlems uvenlige Ord; jeg tillægger dem ikke saa stor Betydning. Og jeg vil heller ikke drøfte Spørgsmaalet, om en Industri med 300 smaa Virksomheder netop er moden til denne Socialiseringspolitik. Jeg anser det ærede Medlem for en af de Litterater, der tror, man forstaar sig paa Nationaløkonomi, blot man kan sige Ordet „konstruktiv“ tilstrækkelig mange Gange, ledsaget af et Par politiske Banaliteter.

Men det, der er det betydningsfulde i dette, er jo ikke disse smaa Ordvekslinger mellem det ærede Medlem og mig. Nej, det er selve det Spørgsmaal, som det ærede Medlem var inde paa om Linien. Det ærede Medlem har ingen Mulighed for at staa op paa denne Talerstol og vise, at der er angivet nogen ny Linie fra det Partis Side, jeg tilhører, og det faar det ærede Medlem heller ingen Mulighed for.

Hvad angaar Socialdemokratiets Linie, har jeg haft Lejlighed til at kende den ganske godt, og det ærede Medlem ved vist lige saa godt som jeg; at den Linie, der da var Tale om, var ikke en Linie, hvor der nogen Sinde taltes om Overførelse i Statseje eller til Statsdrift af 20 Industrier her i Landet. Naar jeg ganske stilfærdigt har fremsat en Advarsel mod, at man gaar ud i denne Linie, saa er det, fordi det er min inderste Overbevisning, at det er meget ulykkeligt for den kommende Udvikling politisk set. Jeg føler mig overbevist om, at for selve den lykkelige økonomiske, sociale og folkelige Udvikling har det en umaadelig Betydning, om det danske Socialdemokrati vil bevare det Forhold til den øvrige Befolkning, som det danske Socialdemokrati gennem de sidste 30 Aar har arbejdet sig ind i. Det generer mig rent ud sagt, at den Kommunisme, som man tidligere havde Raad til at haane, kan faa dette store Parti ind paa det her i Dag, som ingen for et Par Aar siden havde tænkt sig Muligheden af.

Formanden: Jeg gør opmærksom paa, at vi nu har Lørdag Morgen. Jeg henstiller paa ny til de forskellige Talere at forsøge paa at fatte sig i Korthed.

Svend Nielsen: Ja, det er vel ikke mærkeligt, at der i Diskussionerne om den fremtidige Politik er kommet visse Skillelinier frem med Hensyn til den økonomiske Udvikling, man maa slaa ind paa, og det er vel heller ikke saa underligt, at man ser, at der fra den højtærede Indenrigsminister over det ærede Medlem Hr. Halfdan Hendriksen og videre til de ærede Medlemmer Hr. Bertel Dahlgaard og Hr. Oluf Pedersen gaar en vis fælles Linie, ganske vist ikke ensartet, men dog saa stærkt samlende, at man i disse Lag kan spore en noget ensartet Optræden over for hele den Udvikling, som man nødvendigvis efter Krigen maa komme ind paa.

Jeg tror, at alle uden Undtagelse kommer til at fastholde, at naar man skal tale om det, der skal ske i Fremtiden, maa man under ingen Omstændigheder glemme, at Krigen og det, Folkene i alle Lande har været ude for, har vendt op og ned paa saa mange Begreber, at det ikke vil virke fremmende for nogen politisk Bevægelse overhovedet, hvis man bliver staaende ved det, der var god Latin for Aar tilbage. Man kan ikke med Rimelighed fortsat fastholde det Standpunkt, at det Folk, der — ogsaa for Danmarks Vedkommende — har deltaget i afgørende Kampe for Nationens Befrielse, fortsat skal være frataget enhver Medindflydelse inden for de store Industrier, inden for alle de Omraader, hvor man afgjort maa fastslaa, at det er disse Befolkningsslag, der udfører produktivt og skabende Arbejde. Det Standpunkt vil ikke kunne holde i Fremtiden, og det er min Opfattelse, at det, som visse ærede Medlemmer har givet Udtryk for her, næppe deles af alle deres Vælgere ude over det ganske Land. For ligesom der i Almindelighed er sket Forskydninger efter Krigen, er der ogsaa sket Forskydninger inden for de enkelte Partier, og det er Forskydninger, som for øvrigt afspejles i Diskussionerne, og hvoraf man konstaterer, at inden for visse Partier hersker der divergerende Opfattelser af, hvad der skal ske og ikke ske. Det er min Opfattelse og mit Haab, at det virkelig maa lykkes — og jeg tror, det vil lykkes — at samle meget brede Kredse af det danske Folk om at føre en fremskridtsvenlig Linie igennem, ogsaa med Henblik paa, at Folket maa have mere Indflydelse paa det økonomiske Liv, at Folket maa være i højere